

Bildande av naturreservatet Späckemåla i Oskarshamns kommun i Kalmar län

Länssstyrelsens beslut

Länssstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (SFS 1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat.

Reservatets gränser utmärks i fält. Reservatets namn ska vara naturreservatet Späckemåla.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Späckemåla
Län:	Kalmar
Kommun:	Oskarshamn
Församling/socken:	Misterhult
Ekonomisk karta:	6G3J, 6G4J
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar
Kulturgeografisk region:	Östra Götalands mellanbygder
Fastigheter och ägarkategori:	Misterhult 4:5 - Sveaskog Förvaltnings AB
Areal:	36,8 hektar
Landareal:	36,8 hektar
Förvaltare:	Länssstyrelsen i Kalmar län

2013-11-05

511-3782-12

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara de värdefulla livsmiljöerna barrnaturskog, blandskog, ädellövskog samt trädklädd betesmark med tillhörande naturvärdeskvalitéer i form av strukturer och funktioner samt en rik biologisk mångfald. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande arter och habitat. Reservatet ska också bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter bevaras och helst ökar för att långsiktigt kunna fortleva inom sitt naturliga utbredningsområde. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter

Syftet ska i huvudsak uppnås genom intern skogsdynamik i barrskog och blandskog, frihuggnings av vidkronig äldre ek i ädellövskog, betesdrift i trädklädd betesmark samt röjning och avverkning av gran inom vissa delar.

Skälen för beslutet

Området utgör ett representativt exempel på de ädellövriska löv- och blandskogar som förekommer i norra Oskarshamns kommun i ett stråk med grönsten från sjön Hummeln och vidare österut till kusten. Späckemåla hyser ett förhållandevis stort antal äldre ädellövträd med värdefull epifytflora, samt en del äldre tall.

Bildandet av naturreservatet bidrar till uppfyllande av de regionala delmålen för miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets värde kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder, dikning samt av olika exploateringsföretag. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länssstyrelsen bedömer att förordnande om naturreservat är förenligt med mål, allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser enligt 1-4 kap. miljöbalken samt med den kommunala översiktsplan som gäller för området.

Länssstyrelsen har genomfört en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken och finner dels att det finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat dels att de föreskrifter som ska gälla för reservatet inte går längre än vad som krävs för att uppnå reservatets syften.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länssstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser för allmänhetens friluftsliv att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning av regelgivningen.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länssstyrelsen följande:

2013-11-05

511-3782-12

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg eller parkeringsplats.
3. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anordning.
4. Anlägga luft- eller markledningsgata med därtill hörande ledning.
5. Anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov.
6. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov eller uppföra vägbom.
7. Bedriva täkt av något slag eller bedriva mineralutvinning.
8. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa.
9. Ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse.
10. Dika.
11. Plöja, harva eller fräsa annat än på åkermark.
12. Odlar upp skogsmark, betesmark eller våtmark.
13. Tillföra växtnäringsämne (exempelvis stallgödsel, handelsgödsel, rötslam) jordförbättringsmedel eller kalk annat än på åkermark.
14. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
15. Avverka eller utföra skogsvårdsåtgärd.
16. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
17. Plantera eller så träd eller buskar.
18. Skogsodla åker, betes- eller slåttermark eller nedlagd åker, betes- eller slåttermark.
19. Plantera in eller sätta ut växt- eller djurart
20. Framföra motorfordon annat än för jordbrukets behov eller i samband med jakt för transport av skjutet högvilt.

2013-11-05

511-3782-12

21. Anlägga led, bro eller spång.

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

22. Uppföra jaktorn.
23. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch, konstföremål eller liknande anordning eller göra inskrift.
24. Utföra rensning av befintliga diken för att bibehålla vattnets djup eller läge.
25. Använda området för tävlings- eller övningsändamål.

Föreskrifterna under A gäller inte vid drift och underhåll av allmän och enskild väg med tillhörande vägområde.

Utan hinder av föreskrifterna under A får befintliga brukningsvägar till åkermark underhållas för att möjliggöra framkomlighet med jordbruksmaskiner.

Utan hinder av föreskrifterna A 15 och A 16 får träd som fallit ned över befintliga vägar, stigar, ledningsgator, stängsel, tomt-, åker- eller betesmarker upparbetas och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet.

Föreskrifterna under A utgör inte hinder för bedrivande av vattenverksamhet enligt gällande vattendom Akt 08-PUF-696.

B. Förpliktelser enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
2. Anläggande och underhåll av en mindre parkeringsplats i anslutning till vägen vid naturreservatets nordöstra gräns, uppförande och underhåll av tre informationstavlor, dels vid parkeringsplatsen, dels i anslutning till vägen vid reservatets sydvästra gräns samt dels vid mindre enskild väg väster om betesmark/äldre åker i reservatets västra del, uppförande av minst fyra stättor och minst två spänger för att underlätta passage över stängsel och diken.
3. Naturvårdande skötsel i huvudsak i form av röjning, avverkning eller ringbarkning av gran, frihuggning av vidkronig äldre ek i ädellövskog, betesdrift i trädklädd betesmark och äldre åkermark samt åkerbruk.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

2013-11-05

511-3782-12

5. Skyddsåtgärder mot invasiva arter eller skadeorganismer som kan hota syftet med reservatet exempelvis vid massangrepp av insekter eller svampar som kan orsaka omfattande tr addedöd eller vid etablering av invasiva arter i vattenmiljöer.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Framföra motorfordon annat än på befintlig väg.
2. Ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn annat än på särskilt anvisad plats.
3. Tälta mer än högst ett dygn på samma ställe.
4. Klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet.
5. Medföra okopplad hund eller annat lösgående sällskapsdjur.
6. Göra upp eld annat än i medhavd grill eller friluftskök.
7. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.
8. Gräva eller dra upp kärlväxter.
9. Skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris.

Det är förbjudet att utan Länssstyrelsens tillstånd:

10. Samla in insekter med fällor som dödar.

Föreskrifterna under C gäller inte ägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet eller innehavare av annan rättighet.

Föreskrifterna i A och C ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för att uppnå reservatets syfte och som framgår av föreskrifterna B 1–5 ovan.

Föreskrifterna under A och C utgör inte hinder för brådsakande yrkesutövning av personal vid räddningstjänst, polispersonal, sjukvårdspersonal eller veterinär eller i andra jämförbara, trängande fall.

Upplysningar

2013-11-05

511-3782-12

Intäkter från eventuellt utfallande gagnvirke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter tillfaller Sveaskog i enlighet med träffad överenskommelse mellan staten och Sveaskog.

Länssstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området.

Fastställande av skötselplan

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länssstyrelsen bifogad skötselplan. Förvaltare av naturreservatet är Länssstyrelsen i Kalmar län.

Ärendets beredning

Regeringen uppdrog 2002 åt Naturvårdsverket att genomföra en naturvärdesinventering av all statlig skogsmark samt att bedöma vilka av dessa marker som var i behov av formellt områdesskydd. Uppdraget utfördes under 2003 av Naturvårdsverket i samarbete med länssstyrelserna. I Kalmar län genomfördes inventeringen av de statliga skogarna till stor del av stiftelsen ProNatura. Resultatet av inventeringarna är redovisat i Naturvårdsverkets rapport 5340 "Skyddsvärda statliga skogar - Götaland". Späckemåla var ett av de områden som bedömdes ha så höga naturvärden att det föreslogs få formellt skydd som naturreservat.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade 2008 en överenskommelse om långsiktigt skydd av de värdefulla skogsområden som redovisades på Sveaskogs marker i inventeringen. Överenskommelsen innebär att områdena kan avsättas som naturreservat utan ekonomisk ersättning till Sveaskog bl a på villkor att staten tar formellt och finansiellt ansvar för förvaltningen, att jakt fortsatt kan bedrivas, att Sveaskog mot marknadsmässig ersättning erbjuder utförande av skötsel enligt skötselplan samt att virke och avverkningsrester som av naturvårdsskäl inte bör lämnas kvar inom reservatet får tillvaratas av markägaren. Genom det långsiktiga skydd som på detta sätt åstadkoms för berörda områden ges ett viktigt bidrag till delmål 1 Långsiktigt skydd av skogsmark i miljö kvalitetsmålet Levande skogar.

Länssstyrelsen har under 2009 och 2010 utrett områdets naturvärden och utarbetat ett första förslag till beslut och skötselplan.

Söllscher Lantmäterikonsult AB har utfört en fastighetsrättslig utredning och upprättat sakägarförteckning.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till Oskarshamns kommun, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, E.ON, Misterhults hembygdsförening, Döderhults naturskyddsförening, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, Oskarshamnsbygdens fågelklubb, Östra Smålands Ornitologiska Förening, Biologiska sällskapet i Oskarshamn, Smålands flora samt Föreningen SydostEntomologerna. Samtliga sakägare har med stöd av 24 §

2013-11-05

511-3782-12

förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken förelagts att yttra sig över förslaget.

Synpunkter har inkommit från Sveaskog, Oskarshamns kommun, Skogsstyrelsen, Döderhults naturskyddsförening och Biologiska sällskapet i Oskarshamn som i huvudsak inte hade något att erinra mot förslaget. Inkomna synpunkter beaktades och medförde mindre tillägg och justeringar i beslut och skötselplan.

Naturvårdsverkets avstyrkte förslaget till beslut med hänvisning till att syfte och föreskrifter inte utformats så att beslutet skulle bli rättssäkert och långsiktigt. Naturvårdsverket ansåg att beslutet måste omarbetas och att ett förnyat samråd skulle genomföras.

Länsstyrelsen bedömde att remitterat beslutet var korrekt utformat och tog 2010-12-15 beslut om att bilda naturreservatet Späckemåla. Beslutet överklagades av Naturvårdsverket.

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket anförde i skrivelser 2012-02-28 till regeringen att de nått en uppgörelse om hur reservatsbesluten i Kalmar län i huvuddrag ska utformas och att de har för avsikt att arbeta fram nya reservatsbeslut för berörda överklagade objekt. Länsstyrelsen och Naturvårdsverket hemställde därför att regeringen skulle upphäva det överklagade beslutet och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för förnyad handläggning.

Regeringen har genom beslut 2012-04-26 upphävt Länsstyrelsens beslut att bilda naturreservatet Späckemåla och återförvisat ärendet till Länsstyrelsen för ny behandling. Länsstyrelsen har därefter i samråd med Naturvårdsverket omarbetat beslutet med beaktande av de punkter som påtalades i överklagandet.

Det omarbetade förslaget har förelagts samtliga sakägare för yttrande samt remitterats till Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen samt Oskarshamns kommun.

Länsstyrelsen anordnade 2013-04-15 en fältdag tillsammans med Sveaskog för att diskutera lämpliga skötselmetoder i miljöer där det finns behov av att reducera inslaget av gran. Detta med anledning av att Sveaskog tidigt kommit in med synpunkter på föreslagen granskötsel i skötselplaner gällande objekt på Sveaskogs mark. Länsstyrelsen har efter diskussionerna med Sveaskog i fält förtydligat skötselplanerna gällande prioriterad skötselmetod för gran. Sammanfattningsvis innebär detta att gran i blandbestånd och i granplanteringar i första hand avverkas och tas ut. Ringbarkning och fällning av gran kan användas som en första åtgärd för att gynna befintliga lövträd.

Yttrande över det omarbetade förslaget till beslut och skötselplan har inkommit från Oskarshamns kommun, Skogsstyrelsen, Sveaskog samt Svante Söderholm, ägare av fastigheten Gässhult 1:2 (delägare av anläggningssamfällighet inom området).

Oskarshamns kommun har inga synpunkter på remissförslaget. Skogsstyrelsen ser positivt på bildandet av reservatet och har i övrigt inga synpunkter att framföra.

Sveaskog är i grunden positivt till reservatsbildningen. Sveaskog har i enlighet med vad som framförts under ovan nämnda fältdag påtalat att de bedömer att det är bättre ur naturvårdssynpunkt att ta ut gran i samband med större granskötselåtgärder än att låta ringbarka och fälla, då de anser att lövskogsvärdena missgynnas. Företaget ser också en risk

2013-11-05

511-3782-12

för granbarkborreskador på intilliggande skog och att tillgänglighet, säkerhet och skönhetsvärde minskar med föreslagen skötsel. Sveaskog förordar att skötselplanen förtydligas så att bästa skötselalternativ ur naturvårdssynpunkt klargörs. *Kommentar:* Länsstyrelsen har efter gemensam fältdag och diskussioner med Sveaskog justerat skötselplanen så att det tydligt framgår vilken skötselmetod som är prioriterad i miljöer där det finns behov av att reducera inslaget av gran. Om det inte av naturvårdsmässiga eller avverkningstekniska skäl eller av risk för skador på mark finns anledning att utföra exempelvis ringbarkning eller fällning av gran kommer avverkning med uttag att prioriteras. Länsstyrelsen prioriterar skötselåtgärder med största naturvårdsnytta och tar enligt gällande riktlinjer stor hänsyn till säkerhet, tillgänglighet och möjliga földeffekter av skötselåtgärder på intilliggande skog.

Svante Söderholm anser att reservatet borde utökas så att liknande biotoper i omgivningen kan införlivas. *Kommentar:* Omfattning och avgränsning av det planerade reservatet är reglerat i träffad överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog angående skydd av de sk SNUS-objekten (utpekade skyddsvärda skogar på Sveaskogs mark). Länsstyrelsen är bunden av denna överenskommelse och har inte möjlighet att nu i slutskedet av processen ändra på dessa grundläggande förutsättningar för reservatsbildningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen.

Kungörelse ska införas i ortstidning. Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Stefan Carlsson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för miljö- och naturavdelningen Karin Bergman, chefen för naturskyddsenheten Anders Kjellberg, reservatsförvaltare Daniel Cluer samt naturskyddshandläggare Roland Persson deltagit, den sistnämnde föredragande.

Stefan Carlsson

Roland Persson

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Sakägarförteckning
4. Upplysning om kungörelsedelgivning/Hur man överklagar
5. Skötselplan
 - 5.1 Skötselplanskarta
 - 5.2 Fornlämningskarta

Länsstyrelsen
Kalmar län

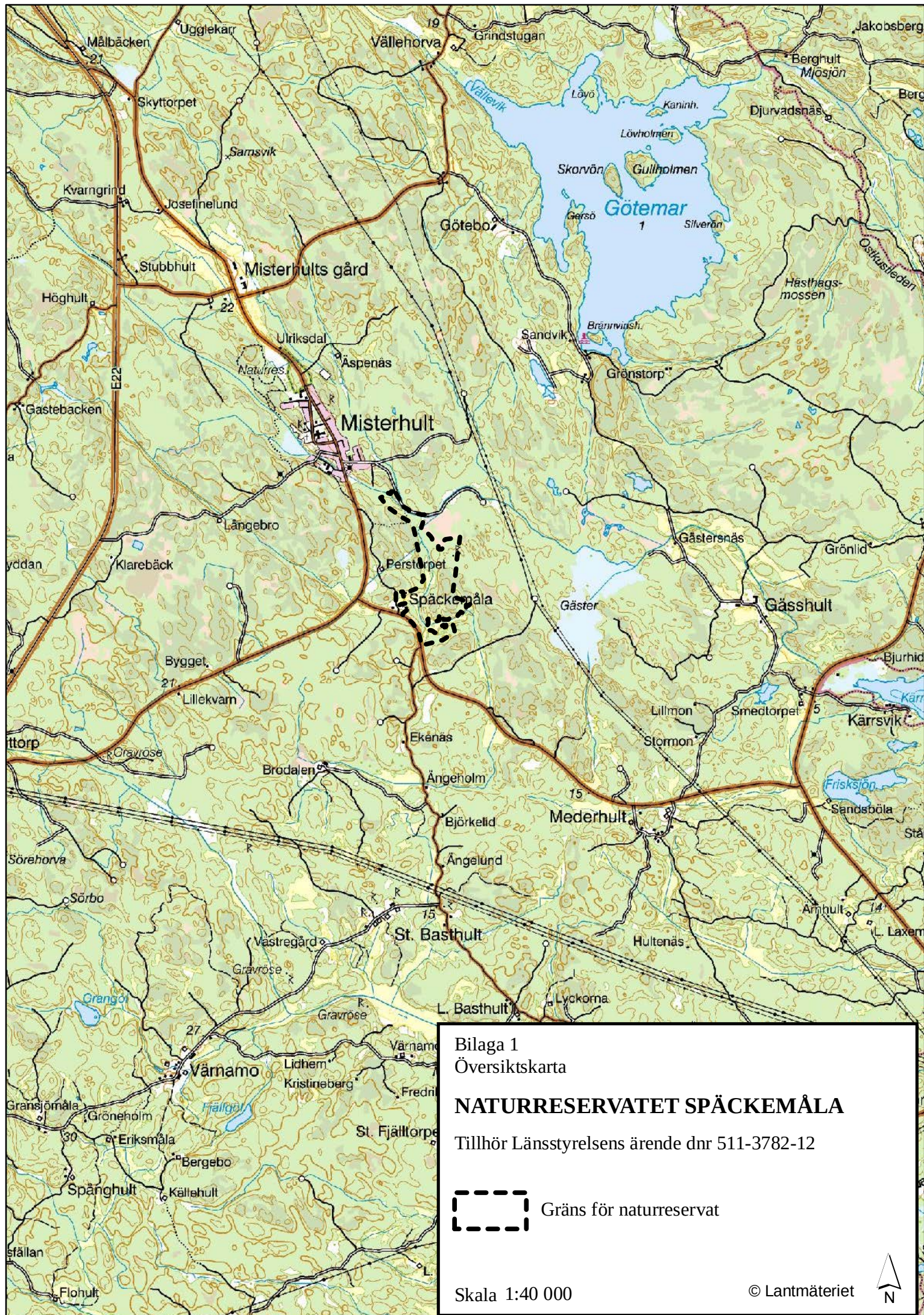
BESLUT

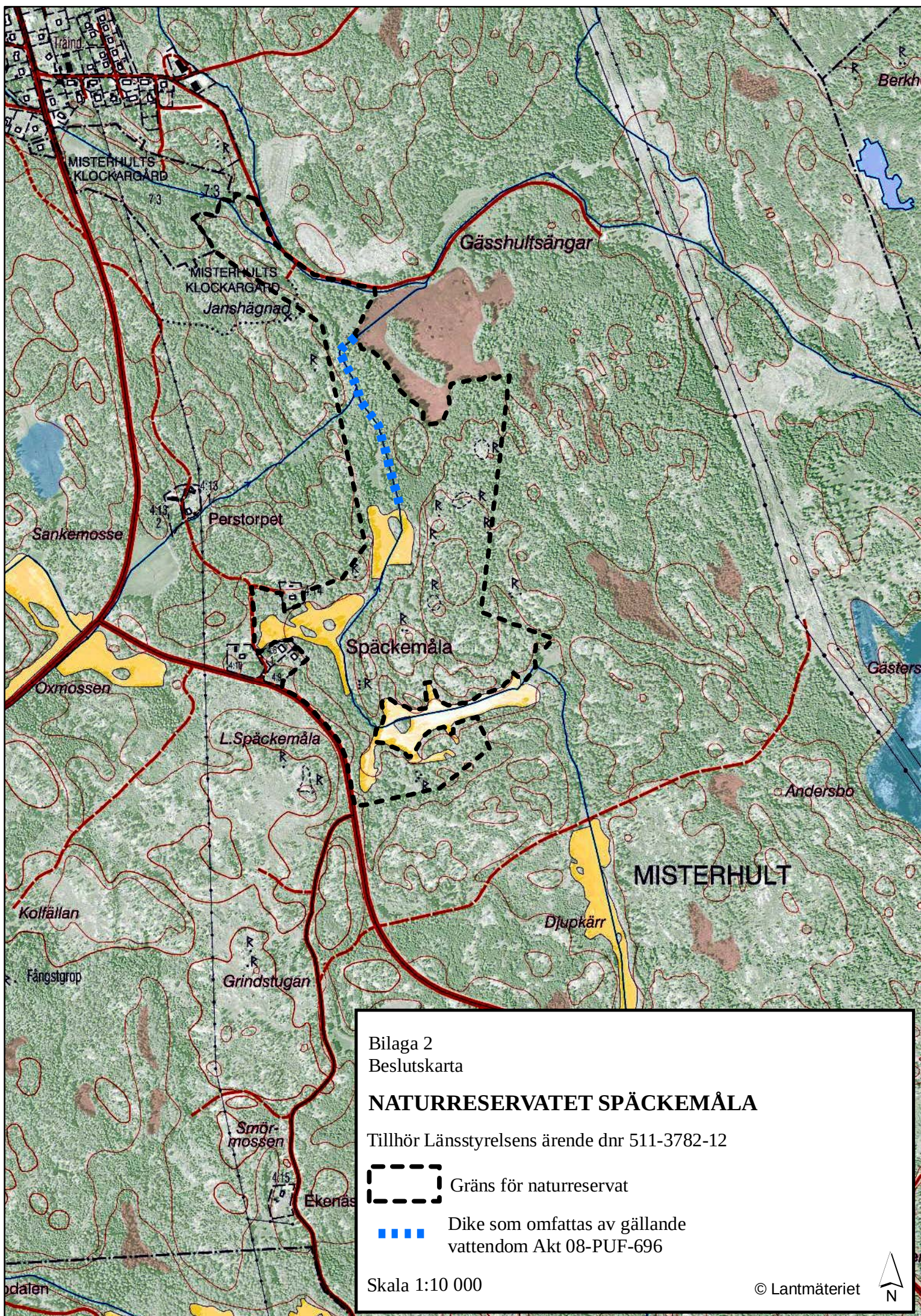
9 (9)

2013-11-05

511-3782-12

Sändlista

SAKÄGARFÖRTECKNING

Objekt	Ägare/innehavare, Adress	Andel, ägande	Anmärkning
FASTIGHETER INOM NATURRESERVATET			
Misterhult 4:5		Andel 1/1 Lagfaren ägare	
ANLÄGGNINGSSAMFÄLLIGHETER INOM NATURRESERVATET			
Företag för sänkning av sjön Gästern och torrläggning av vattensjuka marker tillhörande Gässhult, Späckemåla och Misterhult Akt 08-PUF-696			
Gässhult 1:1, 2:1		Andel 1/1 Lagfaren ägare	Uppgift om ordnad förvaltning saknas. Angivna fastigheter har bedömts vara berörda av företaget.
Gässhult 1:2		Andel 1/1 Lagfaren ägare	
Misterhult 4:5		Andel 1/1 Lagfaren ägare	
RÄTTIGHETER INOM NATURRESERVATET			
Nyttjanderätt till förmån för			Kraftledning Avtal nät 2009 K
Nyttjanderätt till förmån för			Jakt
Nyttjanderätt till förmån för			Jakt

HUR MAN ÖVERKLAGAR

VEM KAN ÖVERKLAGA	Beslutet får överklagas av den som beslutet angår om det gått honom eller henne emot. Beslutet får även överklagas av Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen eller Havs- och vattenmyndigheten.
VEM SKA PRÖVA ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos Regeringen, miljödepartementet.
HUR MAN UTFORMAR ÖVERKLAGANDET	I skrivelsen ska Ni • tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret) och dag för beslutet • redogöra varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt • redogöra för hur Ni anser att beslutet ska ändras Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Regeringen, miljödepartementet. Länsstyrelsens adress och telefonnummer finner Ni längst ner på denna sida.
SENASTE DATUM FÖR ÖVERKLAGANDET	Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i länets författningssamling samt kungjorts i ortstidning , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Ni ska underteckna skrivelsen och förtydliga namnteckningen. Uppge personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer till bostaden samt adress och telefonnummer till arbetsplatsen och ev. annan plats där Ni är anträffbar.

Skötselplan för naturreservatet Späckemåla

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara de värdefulla livsmiljöerna barrnaturskog, blandskog, ädellövskog samt trädklädd betesmark med tillhörande naturvärdeskvalitéer i form av strukturer och funktioner samt en rik biologisk mångfald. Reservatet ska bidra till gynnsam bevarandestatus i den biogeografiska regionen för förekommande arter och habitat. Reservatet ska också bidra till att hotade, sällsynta och missgynnade arter bevaras och helst ökar för att långsiktigt kunna fortleva inom sitt naturliga utbredningsområde. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter

Syftet ska i huvudsak uppnås genom intern skogsdynamik i barrskog och blandskog, frihuggning av vidkronig äldre ek i ädellövskog, betesdrift i trädklädd betesmark samt röjning och avverkning av gran inom vissa delar.

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Späckemåla
Objektnummer	NVR-id 2014923
Skyddsform	Naturreservat
Län	Kalmar
Kommun	Oskarshamn
Fastighet och fastighetsägare	Misterhult 4:5; B
Nyttjanderätter	Nyttjanderätt till jakt; Nyttjanderätt till jakt; Nyttjanderätt för kraftledning;
Anläggningssamfälligheter	Företag för sänkning av sjön Gästern och torrläggning av vattensjuka marker tillhörande

Delägarfastigheter (Uppgift om ordnad förvaltning saknas. Angivna fastigheter har bedömts vara berörda av företaget.)	Gässhult, Späckemåla och Misterhult Akt 08-PUF-696 Gässhult 1:1, 2:1; Gässhult 1:2; Misterhult 4:5;
Totalareal (ha)	36,8
Landareal (ha)	36,8
Areal skyddad produktiv skogsmark (ha)	31,0
Naturtyper, Vic-Naturs indelning:	Areal (ha)
Tallskog	4,6
Lövblandad barrskog	8,8
Triviallövskog	2,2
Triviallövskog med ädellövinslag	5,1
Ädellövskog	10,3
Övrig våtmark	0,2
Odlad mark	0,3
Betesmark	3,2
Övrig öppen mark	0,4
Impediment, barr	0,6
Impediment, bland	1,1
Naturtyper, art- och habitatdirektivets indelning:	Areal (ha)
9010 *Västlig taiga	5,5
- undergrupp B. tallskog	2,6
- undergrupp C2. blandskog	2,9
9020 Nordlig ädellövskog	2,4
9070 Trädklädd betesmark	1,5
9160 Näringsrik ekskog	0,3
Målhabitat: (Målklassning för område som ännu inte uppnått habitatstatus enligt art- och habitatdirektivet.)	
Målhabitat: 9010 *Västlig taiga	13,0
- undergrupp B. tallskog	0,3
- undergrupp C2. blandskog	11,4
- undergrupp D. triviallövskog	1,3
Målhabitat: 9160 Näringsrik ekskog	5,3
Ej habitat enligt art- och habitatdirektivet	8,8
*Prioriterade naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv.	
Prioriterade bevarandevärden:	
Naturtyper	Nordlig ädellövskog, trädklädd betesmark, näringsrik ekskog, västlig taiga.
Strukturer och funktioner	Grova träd, gamla träd, senvuxna träd, träd med hamlingsspår, hålträd, mulmträd, död ved, lövträd i barrskog, stående och liggande döda och döende träd, blommande träd och buskar, brynmiljöer, betad skog, sumpskog, träd med

	sockelbildning, block och branter.
Arter	Rödlistade arter som alm (VU), ask (VU), korskovall (NT), blyertsrav (NT), lunglav (NT), blekticka (NT), ekticka (NT), korallticka (NT) och veckticka (NT). Arter som signalerar skog med höga naturvärden som fällmossa, grov baronmossa, porella, myskmadra, tandrot, vippärt, vårärt och lind.
Friluftsliv	Naturpedagogik, naturlighet, kulturhistoria, besöksobjekt, landskapsbild.

2.2 Områdets bevarandevärden

2.2.1 Kulturhistoriska bevarandevärden samt historisk mark- och vattenanvändning

År 4000 f Kr låg Späckemåla fortfarande under havets yta, men vid bronsålderns början (1800 f Kr) hade strandlinjen dragit sig tillbaka.

Misterhultstrakten är ovanligt rikt på förhistoriska fornlämningar. Gravrösen började uppföras runt 2000 f Kr, medan de yngsta har daterats till vikingatid och tidig medeltid (800–1000 e Kr). Några av de yngsta dateringarna av rösen i Sverige är just från utgrävda gravar i Misterhult. Det som vanligtvis betraktas som den klassiska röseperioden är bronsåldern (1800–500 f Kr). De yngre rösena, från järnåldern (500 f Kr-1000 e Kr), finns också ofta tillsammans med flera andra gravar på gravfält.

Vid Späckemåla finns rikligt med fasta fornlämningar i form av rösen. På bergryggar i reservatets östra hällmarkstallskogsdominerade del finns tre gravfält, Raä nr Misterhult 161:1, 162:1 samt 171:1, bestående av runda, fyllda stensättningar. Gravfälten utgörs av nio, sex respektive sju stycken fornlämningar. Den största stensättningen (i 161:1) är drygt åtta meter i diameter. På hällmarkerna finns också ett antal ensamliggande gravar; Raä nr Misterhult 163:1, 164:1, 165:1, 167:1-3, 168:1, 169:1-2 samt 170:1-3. Väster om 170:1-3 finns en fossil åker, 170:4, med flera odlingsrösen. Längre söderut finns ytterligare fyra gravar med Raä nr Misterhult 172:1-4. Se bilaga 5.2.

Under medeltiden (1000-1500 e Kr) ägde kungamakten marken. Under denna tid skapades odlingsmarken i Misterhultstrakten samtidigt som dagens byar och vägnät etablerades. Bebyggelseägen är de samma idag, men bytomterna har utvecklats från en gård till flera gårdar. Under 1700- och 1800-talen fick de många egendomslösa tillgång till litet mark och lägenhet i form av torp- och backstugor. På hembygdsgården i Misterhult finns en ängslada från Späckemåla bevarad.

2.2.2 Biologiska bevarandevärden

Den nordvästligaste delen av Späckemåla naturreservat utgörs på lägre liggande delar (som till stor del består av äldre åkermark) av lövskog dominerad av asp, björk och al med inslag av ek och lönn. På högre liggande mark ökar ekinslaget. Ett par före detta åkerholmar domineras av äldre ek, lönn och hassel med bland annat träjon i fältskiktet.

Två av ekarna är sammanväxta på fyra meters höjd. Ställvis finns en del död ved. I området förekommer även ett mindre tallbestånd samt en högre liggande hållmark. I öster, mot Gässhultsängar, finns öppen våtmark med inslag av sälg. I området förekommer bland annat de rödlistade arterna korallticka och lunglav.

Lövslogen sträcker sig vidare söderut med en sammansättning av ek, asp, björk, al och sälg, och övergår sedan i yngre sumpskog dominerad av asp med inslag av al, björk, tall, gran och ek. Någon grövre ek, samt högstubbe av ek, förekommer på högre mark i sumpskogen. Västerut finns mindre avsnitt granungskog samt en öppen före detta åkermark med trivialt fältskikt. En grov ek växer i granungskogen.

Söder om den yngre sumpskogen finns en äldre åkeryta som numera betas. Betesfållan sträcker sig mot bebyggelsen, där ytterligare en äldre åkeryta finns. Fältskiktet i åkermarkerna är trivialt och utgörs bland annat av tuvtåtel, vecketåg och skräppor. Ett grävt dikessystem som avvattnar de äldre åkermarkerna passerar genom reservatet med fallriktning norrut. Diket är på sina ställen påfallande djupt med höga vallar efter grävningarna. I norra delen av reservatet finns rester efter ett dämme.

Den nordöstra delen av naturreservatet utgörs av en lövblandad barrskog med gran, asp, tall, ek och björk. Ställvis bildar aspen mer rena bestånd. Området är blockigt och innehåller förhållandevis mycket död ved. Fältskiktet utgörs av bland annat blåbär och harsyra. Längre söderut ökar inslaget av ek, och skogsmarken övergår i en blandskog med huvudsakligen ek och gran med en ålder av uppemot 70 år. I området finns två gravfält på hållmark med klena senvuxna ekar och tallar i sprickorna. Nordväst om den södra hållmarken, i branten mot den yngre sumpskogen, växer en gammal mulmek med över en meter i brösthöjdsdiameter.

Mot sydost övergår skogsmarken i äldre hållmarkstallskog. Tallar i alla åldersklasser förekommer men några närmar sig 200 år. I söder är tallskogen yngre med inslag av enbuskar. I övrigt förekommer även enstaka björkar och en del yngre ek och gran. Död ved förekommer relativt sparsamt i form av tallågor. Fältskiktet utgörs av lav, ljung och kruståtel.

Utmed branten strax öster om den norra äldre åkerytan finns ett särskilt värdefullt mindre ädellövslogsavsnitt. Trädsiktet domineras av ek och signalarten lind, medan även de rödlistade arterna alm och ask, samt lönn, asp och gran förekommer. De äldsta almarna och lindarna har en ålder av över 100 år. Busksiktet utgörs av hassel och skogstry, medan fältsiktet innehåller signalarterna myskmadra, tandrot och vårärt. Signalarter som porella och grov baronmossa växer på bergytorna i branten, samt fällmossa, guldlockmossa och takmossa på träden.

Strax söder om samma äldre åkeryta finns en särskilt värdefull ädellövskog med ungefär lika delar ask, lönn och lind med inslag av ek. Norra delen av beståndet betas tillsammans med den äldre åkermarken. Vissa av träden uppvisar hamlingsspår, bland annat en mycket grov döende ask. I området finns även en grov lind. Lindarna växer främst i den västra delen som är blockigare och brantare. Lönnarna i området har en ålder av över 100 år, medan en del askar och lindar är över 175 år. Ekarna i området är dock huvudsakligen under 50 år gamla. Askskottsjukan är påtaglig i området och död ved förekommer främst i form av stående och liggande ask. Bland annat finns en grov högstubbe med mulm. På träden förekommer rikligt med fällmossa och en del guldlock- och takmossa. På ett träd växer den rödlistade lunglaven. I fältsiktet förekommer arter som blåsuga, gullviva, johannesört, lundslok och hundkex.

Längre söderut övergår området i en mosaik med hållmarker och lövskog. Hållmarkerna är glest bevuxna med främst ek och tall, men även av en, rönn och asp. Skogsmarken utgörs av framförallt ek men även av lönn, lind, ask, vildapel, björk, tall, gran, en och en del hassel. Vissa av ekarna är över 100 år och några av dem är senvuxna. Fältskiktet utgörs bland annat av liljekonvalj, lundslok, vitsippa, blåsippa, gullviva och örnbräken. I en sluttning mot öppen mark i den västra delen finns ett avsnitt med särskilt värdefull ekskog som karaktäriseras av blockmark och lodytor. De äldsta ekarna samt någon lind har en ålder av över 100 år. En del död ved i form av eklågor förekommer. På träden växer fäll- och takmossa. I den östra delen förekommer bland annat den rödlistade korskovallen i fältskiktet. Här finns även en mosaik med hållar, blandskog med främst ek och gran samt en liten lövsumpskog där en del träd har bildat socklar. Fällmossa förekommer sparsamt i området.

I norra kanten av den betade äldre åkermarken i anslutning till bebyggelsen finns en särskilt värdefull trädklädd betesmark med vidkroniga ekar. Ekarna är av varierande ålder, men några är riktigt grova. Den rödlistade blyertsleven finns på en av ekarna. I området förekommer även ask, varav någon grov, samt lönn och gran. Den äldsta eken är över 175 år gammal, medan den äldsta asken nått en ålder av över 100 år. Död ved finns i form av några eklågor, samt någon högstubbe av lönn och torrträd av ask.

Söder om samma äldre åkeryta finns en särskilt värdefull ädellövskog i en blockrik sluttning. Ek dominerar trädskiktet, men även lönn och en del lind samt inslag av gran, tall och rönn förekommer. De äldsta träden i området finns bland lind och lönn (en bra bit över 100 år) och tall (runt 100 år). Någon lind uppvisar hamlingsspår. Ekarna börjar närma sig 100 år, medan gran och rönn är under 50 år gamla. På träden förekommer signalarter som fällmossa, guldlockmossa, lunglav och blekticka (de två sistnämnda arterna är även rödlistade). I området kan också brun trädmyra påträffas. En del lågor och torrträd av ek förekommer. Buskskiktet utgörs av en, hassel och skogstry, medan fältskiktet innehåller signalarter som Jungfru Marie nycklar, vippärt och vårärt.

Längre söderut utmed vägen finns ett hundraårigt tallbestånd som österut övergår i ung aspskog. Aspskogen innehåller även yngre lönn, gran och ek samt hassel. Området innehåller rikligt med död ved, bland annat från fällda ekar.

I områdets södra del finns en liten åkeryta som brukas tillsammans med den större åker som är belägen drygt 200 m sydost om bebyggelsen och som inte ingår i reservatet.

Reservatets sydligaste del utgörs omväxlande av öppna före detta åkermarker, hållmarker och stenigare trädbärande mark. Ek dominerar trädskiktet, medan även tall, lönn, rönn, oxel och asp förekommer. Ekarna är under 100 år gamla. En del torrträd av ek förekommer. Mot de öppnare ytorna bildar slånbuskage ofta tydliga bryn, medan buskskiktet i övrigt består av en och hassel. Fältskiktet innehåller arter som brudbröd, jungfrulin, mandelblomma, tjärblomster och hundkex. Lägre liggande delar utgörs av före detta åkermarker med trivial flora. Längre österut finns en lövblandad barrskog med tall, ek och asp.

2.2.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden i reservatet utgörs av ca 1800 miljoner år gamla djupbergarter tillhörande det transskandinaviska magmatiska bältet, vilket sträcker sig från sydöstra Sverige mot

nordväst genom Småland, Värmland och Dalarna och vidare in i Norge. Bergarterna inom reservatet utgörs till största delen av monzogranit till monzodiorit, medan en mindre del i söder består av granit. Dessa bergarter ingår i vad som i sydöstra Sverige vanligtvis benämns "Smålandsgranit".

Urberget täcks av tunna eller obefintliga moränlager. De äldre åkermarkerna inom reservatet utgörs av leriga sediment.

2.2.4 Bevarandevärden för friluftslivet

Reservatet är beläget inom promenadavstånd från Misterhults samhälle, vilket förstärker områdets betydelse för friluftsliv och naturpedagogik.

En mindre parkeringsficka är planerad i reservatets nordvästra hörn. Stättor och spänger placeras på lämpliga ställen för att underlätta passage över stängsel och diken.

3. Generella råd och riktlinjer

Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas så som grova träd, hålträd, boträd, stående döda och döende träd, vindfällan eller lågor. Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, t.ex. avverkning och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark, vattenmiljöer och fornlämningar inte uppkommer.

Träd som fallit ned över befintliga vägar, stigar, ledningsgator, stängsel, tomtmarker, åker-, betes- eller slåttermarker får upparbetas och flyttas tillbaka till lämplig plats i naturreservatet. Inom skötselområden där avverkning/uttag av träd planeras kan dock virke från fallna träd tillvaratas om de av naturvårdsskäl inte behöver lämnas kvar i reservatet.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter/naturtyper i reservatet samt de skötselråd som åtgärdsprogrammen för bevarande av hotade arter och deras livsmiljö anvisar ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Forn- och kulturlämningar kan med fördel röjas fria från träd och buskar i samband med naturvårdsåtgärder, dels för att göra dem synliga, men också för att de tar skada av vegetationen. Eftersom fasta fornlämningar skyddas av kulturminneslagen (SFS 1988:950) är det dock förbjudet att ta bort, gräva ut, täcka över eller på andra sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Extra försiktighet gäller vid röjning och körning i och omkring forn- och kulturlämning t.ex. med avseende på markskador. Maskiner får inte köras på eller i direkt anslutning till fornlämning. Buskar och träd får inte dras upp med rötterna i eller intill en fornlämning. Stubbar görs så låga som möjligt om inte överenskommelse om att lämna högstubbe gjorts. Ris och annat avfall fraktas utanför fornlämningsområdet för eldning. För att undvika skador ska eldning inom fornlämningsområdet ske på plåtar eller dylikt. Vid osäkerhet angående åtgärder kring en fornlämning eller fornlämningsområde, kontaktas Länsstyrelsens kulturmiljöexpertis för rådgivning.

Röjning av befintliga vägar och ledningsgator får ske i alla skötselområden som berörs. Samråd ska ske med Naturvårdsförvaltaren. Om avverkning av träd som är värdefulla för faunan och floran blir aktuell i anslutning till ledningsgator bör trädet i första hand dödas

genom ringbarkning eller toppkapning. Avverkning av träd får dock inte ske utan beslut om undantag från reservatsföreskrifterna.

Innan skötselåtgärder påbörjas i reservatet ska naturvårdsförvaltaren kontrollera om det finns störningskänslig fauna i anslutning till naturreservatet. Om störningskänslig fauna finns i området ska expertis konsulteras för att anpassa skötselåtgärderna med hänsyn till förekommande art. Med störningskänslig fauna menas här till exempel främst särskilt skyddsvärda fågelarter som i samband med yttre störning avbryter sin häckning.

Rensning av diken där områden utanför reservatet påverkas negativt av utebliven rensning får ske. Samråd ska ske med Länssstyrelsen.

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 3 skötselområden. Avgränsning av skötselområdena framgår av skötselplanekartan, bilaga 5.1.

4.1 Skötselområde 1: Skogsmark (31,8 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet utgör huvuddelen av reservatets skogsmark. Se 2.2.2 för beskrivning.

Bevarandemål:

- Skötselområdet ska utvecklas mot naturskog varvid arealerna Nordlig ädellövsog, Näringsrik ekskog samt Västlig taiga ska vara minst 2,0 ha, 0,3 ha respektive 5,5 ha.
- Relationen död ved/levande ved ska vara minst 1/5 och död ved ska finnas i alla nedbrytningsstadier.
- Antalet gamla och senvuxna träd ska öka.
- Arter knutna till skötselområdets värdefulla biotoper ska ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på sådana arter är arter som signalerar skog med höga naturvärden som till exempel lind, myskmadra, tandrot, vippärt och vårärt. Andra exempel är de rödlistade arterna alm, ask, blekticka, korallticka, korskovall och lunglav.
- Fornlämningar och landskapselement ska bevaras på sådant sätt att deras kulturhistoriska och pedagogiska värden består.

Skötselåtgärder:

Med undantag för åtgärderna nedan ska skötselområdet lämnas för fri utveckling med intern beståndsdynamik.

Friställning av de bägge gammelekar som är belägna 150 meter nordväst respektive 100 meter nordost om den norra f d åkerytan (se 2.2.2) till en radie av uppemot fem meter utanför kronprojektion. Yngre träd inom denna radie röjs ner, medan äldre träd huvudsakligen ringbarkas alternativt fälls.

I samband med friställning av den västra eken röjning och avverkning av yngre gran i de anslutande mindre granungskogsbestånden för att gynna lövträd och lövföryngring. Om resurser till avverkning saknas, kan värdefulla lövträd i ett första skede friställas genom ringbarkning eller fällning av gran.

I de ädellövrika områdena norr och söder om den åker som är belägen drygt 200 m sydost om bebyggelsen och som inte ingår i reservatet röjs yngre gran ned medan äldre granar ringbarkas eller fälls och lämnas som lågor. Dessa åtgärder bör dock undvikas vid pågående eller hotande större granbarkborreangrepp i omgivningarna. Utpräglade gammelgranar och märkligt växta granar lämnas generellt. Yngre tall som tränger ekar med hagmarkskaraktärer fälls eller ringbarkas. På ett lämpligt antal medelålders ekar kapas grova grenar några decimeter från stammen, gärna på syd- eller västsidan, för att påskynda utveckling mot hålträd med mulm.

Borttagande av äldre taggträd, bland annat i området norr om den större åker som är belägen drygt 200 m sydost om bebyggelsen och som inte ingår i reservatet.

Borttagande av skräp strax söder om bebyggelsen i sydväst samt i reservatets nordvästra hörn vid äldre tipp-plats.

Träd och buskar som hotar skada fornlämningar röjs bort eller avverkas och flyttas från fornlämningsområdet.

Det kan också övervägas att, efter särskild utredning, täppa igen diken på vissa ställen.

Skötselplanen utgör inte hinder för att extensiv betesdrift sker inom skötselområdet. Vid eventuell betesdrift ska restaurerande röjning ske i den sydöstra delen av skötselområdet (öster om skötselområde 3c). Härvid ska en mosaik eftersträvas med öppna partier omväxlande med orörda skogspartier och bryn med blommande buskar. Se även 4.3.

4.2 Skötselområde 2: Trädbevuxen betad mark (1,8 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av trädbevuxen betad mark i anslutning till den före detta åkermarken. Se 2.2.2 för beskrivning.

Bevarandemål:

- Skötselområdet ska utgöras av en med ek, lind, lönn och ask bevuxen betesmark varvid arealen Trädbevuxen betesmark ska utgöra minst 1,5 ha.
- Död ved ska finnas i alla nedbrytningsstadier.

- Antalet gamla och senvuxna träd ska öka.
- Arter knutna till skötselområdets värdefulla biotoper ska ha gynnsam bevarandestatus. Exempel på sådana arter är arter som signalerar skog med höga naturvärden som till exempel lind, fällmossa samt guldlockmossa och hävdgynnade växter som blåsuga, gullviva samt äkta johannesört. Andra exempel är de rödlistade arterna ask, ekticka, blyertslav och lunglav.
- Fornlämningar och landskapselement ska bevaras på sådant sätt att deras kulturhistoriska och pedagogiska värden består.

Skötselåtgärder:

Extensiv naturvårdsinriktad betesdrift för att gynna varierad skiktning och slutenhet med betespräglade bryn.

I huvuddelen av skötselområdet, den del som är belägen väster om diket, ska försiktig friställning av de grövsta ekarna ske. Vid en första etapp tas träd och buskar som växer upp i själva kronan bort. Efter några år kan ekarna friställas till en radie av uppemot fem meter utanför kronprojektion. Inom denna radie sparas dock lövträd och buskar som bedöms värdefulla ur naturvårdssynpunkt. En lämplig andel av de träd som ska tas bort fälls och lämnas som lågor alternativt ringbarkas. Blommande träd och buskar sparas i största möjliga utsträckning.

För att påskynda utveckling mot hålträd med mulm kapas en grov gren omkring tjugo cm från stammen på ett lämpligt antal medelålders ekar.

I den nordvästra delen av skötselområdet finns ett par grova ekar som är kraftigt trängda av ett aspbestånd. Ekarna friställs genom att aspar inom en radie av uppemot fem meter utanför kronprojektion ringbarkas. Innan eventuell avverkning ska asparna stå i minst två somrar efter ringbarkningen för att förhindra uppkomst av rot- och stubbskott. En lämplig andel av de döda asparna lämnas sedan kvar för att öka mängden död ved inom skötselområdet.

Den del av skötselområdet som är belägen öster om bäcken domineras av ask, lönn och lind med inslag av grova träd som tidigare varit hamlade. Restaureringshamling av gamla träd med hamlingsspår ska dock inte ske i skötselområdet. Vissa yngre träd som påtagligt tränger de grövsta träden och träd med hamlingsspår ringbarkas eller toppkapas.

Ett lämpligt antal stammar samt högar med grövre grenar och kvistar från avverkningar av lövträd skall lämnas kvar i skötselområdet med olika grad av solexponering. Bedömningen av hur mycket stammar och hur många högar som skall lämnas i området görs huvudsakligen i avvägning mot framkomligheten för betesdjuren, men även i viss mån mot gräsvålens utveckling och rent visuella aspekter.

Det röjnings- och avverkningsavfall från lövträd som inte lämnas kvar i skötselområdet flisas eller bränns senast under mars så att det inte blir fällor för insektskolor som under vår och sommar lägger ägg på kvistar och stammar.

På sikt bör taggtråden bytas ut mot elstängsel. I det fall att reservatet i framtiden kommer att ingå i en större betesfålla, ska det övervägas att ta bort det befintliga stängslet.

4.3 Skötselområde 3: Äldre åkermark (3,2 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av äldre åkermarker. Delområden 3a (1,2 ha) och 3b (1,7 ha) betas tillsammans med skötselområde 2, medan delområde 3c (0,3 ha) brukas ihop med den större åkeryta som inte ingår i reservatet.

Bevarandemål:

- Delområden 3a och 3b ska utgöras av årligen betad mark som hävdas tillsammans med skötselområde 2.
- Delområde 3c ska utgöras av öppen brukad mark.
- Fornlämningar och landskapselement ska bevaras på sådant sätt att deras kulturhistoriska och pedagogiska värden består.

Skötselåtgärder:

3a och 3b:

Fortsatt betesdrift tillsammans med skötselområde 2.

Åkerholmarna inom skötselområdet ska skötas enligt principerna under 4.2.

På sikt byts taggtråden ut mot elstängsel.

3c:

Fortsatt åkerbruk tillsammans med den större åkeryta som inte ingår i reservatet.

I det fall att brukandet av den åker som är belägen utanför reservatet upphör, kan delområdet lämnas för spontan igenväxning.

Skötselplanen utgör inte hinder för att betesdrift sker efter stängsling med eltråd tillsammans med i öster angränsande del av skötselområde 1. Se även 4.1.

5. Friluftsliv

Beskrivning:

I reservatets nordvästra hörn passerar en promenadstig området. Ett par stättor finns vid betesmarken.

Bevarandemål:

- Två väl underhållna informationstavlor med beskrivning av reservatet ska finnas.
- En mindre parkeringsplats ska finnas.
- Minst fyra stättor som möjliggör stängselpassage ska finnas
- Minst två spänger som möjliggör passage över diket ska finnas.
- Information om reservatet ska finnas på Länssstyrelsens hemsida.
- Reservatets gränser ska vara tydligt markerade.

Skötselåtgärder:

Informationsskyltar iordningsställs och sätts upp enligt skötselplanekartan (bilaga 5.1).

Spänger över diket samt stättor vid stängslet anordnas på lämpliga platser enligt skötselplanekartan (bilaga 5.1).

Anordningar för allmänheten ska underhållas kontinuerligt.

6. Bränder och brandbekämpning

Brand anses i huvudsak vara negativt för de befintliga värdena i reservatet.

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete bör ske med försiktighet, om möjligt i samråd med förvaltaren så att naturvärdena (ex jätteeckar, känslig flora) inte skadas.

Tydliggörande av ansvarsfördelning vid uppkomst av spontan brand inom reservatet:

En okontrollerad brand inom reservatet utgör ett hot mot värden i och utanför reservatets gränser. Om en okontrollerad brand uppstår är släckningen av branden Räddningstjänstens ansvar. Släckningsarbetet bör ske med försiktighet. För att undvika skador på naturvärdena och, om möjligt, ta tillvara brandens positiva effekter, bör förvaltaren på Länssstyrelsen kontaktas i så tidigt skede som möjligt för samråd. Exempelvis kan skador på naturvärden uppstå genom hårdspolning vid rötter och på stammar på äldre träd och döda träd. Körskador är ett annat exempel på skador som kan uppstå och som så långt möjligt bör undvikas.

När branden anses vara släckt eller utan uppenbar risk att sprida sig överlämnas ansvaret för eftersläckning och bevakning till markägaren. Eftersläckning bör så långt möjligt ske så att naturvärden gynnas och inte skadas (se nedan) och markägaren bör samråda med

förvaltaren. Efter överenskommelse kan förvaltaren även fungera som ombud för markägaren.

Om skyddet av områdets naturvärden medför ett efterbevaknings- och eftersläckningsarbete med kostnader som överstiger vad som kan förväntas av markägaren, tar förvaltaren över det ekonomiska ansvaret för branden.

Åtgärd efter brand:

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden. Vid behov ändras skötselplanen genom beslut av Länssstyrelsen.

7. Jakt

Rätten till jakt inskränks inte av reservatsbildningen.

Jaktutövandet får inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

8. Dokumentation och uppföljning

8.1 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ska dokumentera var, hur och när åtgärder utförts, vem som utfört åtgärder samt kostnad och finansiering för utförda åtgärder.

Åtgärder, exempelvis bete, som inte utförs av förvaltaren ska dokumenteras genom att utföraren på begäran redovisar utförda åtgärder.

Förvaltaren ska följa upp utförda skötselåtgärder vid behov. Förvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts, vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

8.2 Uppföljning av bevarandemål

Förvaltaren ansvarar för uppföljning av naturreservatets bevarandemål. Förvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts och vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

9. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*
Viss nyhamling	Skötselområde 2	Uppdragstagare	3
Betesdrift	Skötselområden 2, 3a-b	Djurhållare	1
Åkerbruk	Skötselområde 3c	Brukare	3
Friställning av ekar	Skötselområden 1 och 2	Uppdragstagare	1
Viss friställning av träd med hamlingsspår	Skötselområde 2	Uppdragstagare	1
Röjning och gallring av mindre del	Skötselområde 2		2
Ringbarkning	Skötselområde 2	Uppdragstagare	1
Gränsmarkering		Uppdragstagare	1
Informationstavlor	Enligt skötselplanekartan, bilaga 5.1	Förvaltare	1
Spänger och stättor.	Enligt skötselplanekartan, bilaga 5.1	Uppdragstagare	1
Forn- och kultur-lämningar, landskapselement	Skötselområden 1-3	Djurhållare/brukare/uppdragstagare	3
Uppföljning av skötselåtgärder	Alla skötselområden	Förvaltare	1
Uppföljning av bevarandemål	Alla skötselområden samt anordningar för friluftslivet	Förvaltare	1

*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

10. Artlista

Förteckning över känd förekomst av rödlistade arter, signalarter, indikatorarter samt andra intressanta arter inom naturreservatet Späckemåla.

Enligt den nationella rödlistan fastställd av Naturvårdsverket 2010. EX = utdöd (extinct), RE = nationellt utdöd (regionally extinct), CR = akut hotad (critically endangered), EN = starkt hotad (endangered), VU = sårbar (vulnerable), NT = nära hotad (near threatened), DD = kunskapsbrist (data deficient).

Signalartsvärden enligt Skogsstyrelsens signalartslista för nyckelbiotopsinventeringen. S3= Mycket högt indikatorvärde, S2= Högt indikatorvärde, S1= Visst indikatorvärde

Indikatorarter enligt Ekstam, Forshed (1992). Kärlväxter knutna till kvävefattiga eller måttligt kväverika växtplatser och som minskat eller försvunnit 15 år efter upphörd betes- eller slåtterhävд har nedan markerats med I.

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Rödliste-kategori	Signal/Indikatorart
Lavar			
Buellia violaceofusca	blyertslav	NT	
Lobaria pulmonaria	lunglav	NT	S3
Mossor			
Antitrichia curtipendula	fällmossa		S2
Homalothecium sericeum	guldlockmossa		S1
Porella spp.	porella		S2
Anomodon viticulosus	grov baronmossa		S2
Syntrichia ruralis	takmossa		
Svampar			
Antrodia pulvinascens	veckticka	NT	
Grifola frondosa	korallticka	NT	
Pachykytospora tuberculosa	blekticka	NT	
Panellus serotinus	grönmussling		
Phellinus robustus	ekticka	NT	
Kärlväxter			
Ajuga pyramidalis	blåsuga		I
Cardamine bulbifera	tandrot		S3
Carlina vulgaris	spåttistel		H
Dactylorhiza maculata	Jungfru Marie nycklar		S1, I
Galium odoratum	myskmadra		S3
Fraxinus excelsior	ask	VU	
Hepatica nobilis	blåsippa		S1
Hypericum perforatum	äkta johannesört		I
Lathraea squamaria	vättersos		S3
Lathyrus niger	vippärt		S3
Lathyrus vernus	vårärt		S3
Lychnis viscaria	tjärblomster		I

Melampyrum cristatum	korskovall	NT	I
Polygala vulgaris	jungfrulin		I
Primula veris	gullviva		I
Saxifraga granulata	mandelblomma		I
Tilia cordata	lind		S3
Ulmus glabra	alm	VU	
Insekter			
Lasius bruneus	brun trädmyra		
Fåglar			
Columba oenas	skogsduva		

11. Referenslista

Gärdenfors,U. (red) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

Naturvårdsverket. 2004. Skyddsvärda statliga skogar. Götaland. Rapport 5340.

Smålands flora. Utdrag ur databas över rödlistade kärlväxter och kryptogamer.

Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister.

Riksantikvarieämbetet. 2006. Inledande kulturhistoriska studier i Simpevarpsområdet, Småland, Misterhult socken, Oskarshamns kommun.

Svensk Kärnbränslehantering AB. 2007. Rösebyggare i Misterhult.

Bilagor

5.1 Skötselplanekarta

5.2 Fornlämningskarta

